Raadsvergadering d.d. 15 december 2022

Voorstelnummer 85-2022
Agendanummer 6
Zaaknummer Z21103655
Onderwerp: nota van antwoord zienswijzen concept omgevingsvisie
concept uitvoeringsstrategie
Portefeuillehouder: Wethouder Kes

Aan de raad.

Gevraagde beslissing

- de nota van antwoord betreffende zienswijzen op de concept omgevingsvisie vast te stellen; de concept uitvoeringsstrategie omgevingsvisie vrij te geven voor een onderzoek naar de milieueffecten van de ambities en de hoofdlijnen van het beleid.

Samenvatting

De omgevingsvisie is een toekomstvisie voor onze (ruimtelijke) leefomgeving. Elke gemeente moet een omgevingsvisie voor haar grondgebied vaststellen.

Het proces van de omgevingsvisie loopt al enkele jaren. Gezamenlijk met inwoners, bedrijfsleven en gemeenteraad hebben we de ambities in kaart gebracht en de opgaven waar de gemeente de komende 30 jaar voor staat. De concept omgevingsvisie is begin 2022 ter inzage gelegd. Naar aanleiding van de zienswijzen die zijn binnengekomen en naar aanleiding van de wens om het voorkeursrecht op de Purmer te verlengen, heeft het college besloten om een hoofdstuk toe te voegen aan de concept omgevingsvisie; de uitvoeringsstrategie.

Verlenging van het voorkeursrecht is alleen mogelijk als er een ruimtelijk besluit is waarin de toegedachte bestemming van de Purmer wordt genoemd. Dit ruimtelijk besluit is de omgevingsvisie. Omdat de omgevingsvisie hiermee kaderstellend wordt, is een planMER verplicht; een onderzoek naar de milieueffecten als de ambities in de omgevingsvisie gerealiseerd zouden worden.

Om die reden wordt u gevraagd om op 15 december 2022 de concept uitvoeringsstrategie vrij te geven voor een onderzoek naar de milieu-effecten van de ambities en de hoofdlijnen van het beleid, het planMER.

Onderbouwing en alternatieven

De concept omgevingsvisie is een uitwerking van de rode draad en uitwerkingsdilemma's die u reeds in uw vergadering van 26 november 2020 heeft gezien. Voordat we de concept omgevingsvisie ter inzage hebben gelegd, hebben we het concept besproken met onze samenwerkingspartners (zie Bijlage 1). De concept 'Omgevingsvisie: Samen zetten we koers' heeft van 13 april 2022 tot en met 24 mei 2022 gedurende zes weken voor eenieder ter inzage gelegen. Hiervan is kennisgeving gedaan in het Gemeenteblad van 13 april 2022 en op de website van de gemeente Edam-Volendam. Er hebben 24 partijen zienswijzen ingediend (zie Bijlage 2). U wordt gevraagd de nota van antwoord vast te stellen waarna het college de individuele indieners voorziet van de nota van antwoord (zie Bijlage 3).

©ev 2020

Het college van B&W heeft naar aanleiding van de algemene tendens in de zienswijzen om concreter te worden enerzijds en de wens om het voorkeursrecht op de Purmer te verlengen anderzijds besloten om een hoofdstuk aan de concept omgevingsvisie toe te voegen: de uitvoeringsstrategie. De uitvoeringsstrategie vormt het raamwerk en de samenhangende basis voor een verdere uitwerking van een thema of een gebied binnen verschillende omgevingsprogramma's. Een omgevings-programma is voor de gemeente met de inwerkingtreding van de Omgevingswet een nieuw beleidsinstrument. Het bevat voor een of meer onderdelen van de fysieke leefomgeving een uitwerking van het te voeren beleid voor de ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming of het behoud daarvan, of maatregelen om doelstellingen voor de fysieke leefomgeving te bereiken. De omgevingsprogramma's werken we uit na vaststelling van de definitieve omgevingsvisie.

Het voorkeursrecht dat op de Purmer is gelegen moet worden verlengd voor 17 september 2023. De omgevingsvisie wordt het eerste ruimtelijke besluit van gemeente Edam-Volendam waarin de mogelijke ontwikkeling van de Purmer wordt genoemd, een expliciete voorwaarde op grond van de Wet voorkeursrecht (hierna Wvg) om het voorkeursrecht te kunnen verlengen. Daarnaast moet er een milieueffectrapport (hierna planMER) worden opgesteld om de milieueffecten in kaart te brengen van de ambities die in de omgevingsvisie staan en nader geconcretiseerd worden in de uitvoeringsstrategie. Het college heeft op 13 december besloten de notitie reikwijdte en detailniveau (hierna NRD) hiervoor te publiceren. Eenieder kan een zienswijze indienen over deze notitie.

In verband met het voorkeursrecht dat op de Purmer is gelegen moet worden verlengd voor 17 september 2023. De omgevingsvisie wordt het eerste ruimtelijke besluit van gemeente Edam-Volendam waarin de mogelijke ontwikkeling van de Purmer wordt genoemd, een expliciete voorwaarde op grond van de Wet voorkeursrecht (hierna Wvg) om het voorkeursrecht te kunnen verlengen. Daarnaast moet er een milieueffectrapport (hierna planMER) worden opgesteld om de milieueffecten in kaart te brengen van de ambities die in de omgevingsvisie staan en nader geconcretiseerd worden in de uitvoeringsstrategie. Het college heeft op 13 december besloten de NRD hiervoor te publiceren. Eenieder kan een zienswijze indienen over deze notitie.

Financiële aspecten
Het opstellen van de omgevingsvisie is geraamd in het budget Omgevingswet onder programma 3 van de begroting.

Personele aspecten
Niet aan de orde.

Risico's
Gemeente Edam-Volendam kiest voor een omgevingsvisie op hoofdlijnen en creëert daarmee een stabiele beleidslijn voor de komende 10 tot 30 jaar. Echter, zowel uw raad als de indieners van de zienswijzen gaven aan dat de omgevingsvisie te abstract was. Daarnaast bleek dat er een ruimtelijk besluit mist om het voorkeursrecht in de Purmer te kunnen verlengen. Doordat wij de Purmer in de uitvoeringsstrategie, dat als hoofdstuk wordt toegevoegd aan de omgevingsvisie, de toegedachte bestemming 'gemengd/industrie' geven en de omgevingsvisie voor de datum van verstrijken van de Wvg door uw raad laten vaststellen, verlengt het voorkeursrecht straks van rechtswege. Ingeval dat wij de Purmer niet de toegedachte bestemming geven van gemengd/industrie, heeft gemeente Edam-Volendam geen rechtsgrondslag om het voorkeursrecht straks te verlengen en verstrijkt het voorkeursrecht.

©ev 2020

Gemeente
EDAM
VOLENDAM

©ev 2020

Nadeel daarvan is dat de gemeente de eerste twee jaar niet opnieuw een voorkeursrecht mag vestigen. Gemeente Edam-Volendam verliest dan de regie op de mogelijke ontwikkelingen in de Purmer.

Gevolgde procedure
Gemeente Edam-Volendam werkt samen met inwoners, ondernemers, belangenverenigingen en andere overheden aan de omgevingsvisie. We hebben daarvoor een overzichtelijk proces ingericht.

1. In stap 1 hebben we intensieve verkenning van onze leefomgeving in de gemeente Edam-Volendam uitgevoerd.
2. Vervolgens hebben we enorm veel interessante gesprekken gehad over de ambitie van onze gemeente als het gaat om onze leefomgeving.
3. In stap 3 hebben we een verdiepingsslag gemaakt in de vorm van een 'tijdmachine' om ons koers en de samenhang tussen onderwerpen te verkennen. Vervolgens is een concept omgevingsvisie opgesteld en vrijgegeven door u als raad.
4. De concept omgevingsvisie heeft ter inzage gelegen en is besproken met diverse partijen.
5. Op basis van de gesprekken over het concept is gebleken dat we samen behoefte hebben aan meer concreetheid. Daarom werken we in stap 5 aan een uitvoeringsstrategie. Aan de hand van een planMER voegen we de uitvoeringsstrategie en de omgevingsvisie samen tot een definitieve omgevingsvisie. Medio 2023 willen we onze definitieve omgevingsvisie klaar hebben.

Burgerparticipatie, inspraak, zienswijzen en communicatie
Zoals eerder met u gecommuniceerd verwachten wij medio april 2023 bij u terug te komen met een ontwerpbesluit omgevingsvisie, waarin de tekst is aangepast volgens de nota van antwoord, én een ontwerp planMER. Nadat u het ontwerpbesluit van omgevingsvisie inclusief uitvoeringsstrategie en de ontwerp planMER heeft vastgesteld, worden beide stukken ter inzage gelegd, en zal de Commissie m.e.r. een advies uitbrengen. De verwachting is dat we in juni/juli 2023 de definitieve omgevingsvisie inclusief uitvoeringsstrategie en planMER aan u kunnen voorleggen ter finale besluitvorming.

Rapportage, verantwoording en evaluatie
De gemeente heeft voorafgaand aan de terinzagelegging input opgehaald bij verschillende samenwerkingspartners. Daarna heeft de concept omgevingsvisie ter inzage gelegen. De inhoud van de zienswijzen was aanleiding om een hoofdstuk uitvoeringsstrategie toe te voegen aan de omgevingsvisie. In de nota van antwoord kunt u lezen in hoeverre de tekst van de omgevingsvisie wordt aangepast als gevolg van de zienswijzen. De aanpassing van de omgevingsvisie vindt plaats bij het ontwerpbesluit omgevingsvisie die gepland staat voor april 2023.

Het college van B&W heeft een NRD voorbereid om vervolgens een planMER uit te laten voeren om de milieueffecten van de ambities en hoofdlijnen in de omgevingsvisie en uitvoeringsstrategie in kaart te brengen. Hoewel Antea al eerder onderzoek op hoofdlijnen heeft gedaan, is de ontwikkeling van de Purmer en Julianaweg nu op een concreter niveau en zal derhalve een m.e.r.-onderzoek moeten plaatsvinden.

©ev 2020

Bijlagen

1. *Input samenwerkingspartners participatie januari-april 2022*
2. *Zienswijzen april-mei 2022*
3. *Nota van antwoord zienswijzen*
4. *Concept uitvoeringsstrategie*

Aanvullende toelichting op vraagstelling, context en maatschappelijke meerwaarde

In de uitvoeringsstrategie hebben we de vertaling gemaakt van ambities naar opgaven en geven we een doorkijk naar concrete maatregelen die ertoe bijdragen dat de ambities gerealiseerd worden. We geven op voorhand aan welke maatregel op welk moment en op welke plek uitgevoerd gaat worden. Na het vaststellen van de omgevingsvisie inclusief de uitvoeringsstrategie zetten we omgevingsprogramma's op, waarin concreter aangegeven wordt hoe en met welke maatregelen we invulling geven aan de ambities en hoofdlijnen.
De opgaven die we in de uitvoeringsstrategie hebben benoemd en die besproken zijn tijdens de themaraad van 17 november 2022, zijn: wonen; mobiliteit; warmte, energie en klimaat; landelijk gebied en landschap; werklocaties; en waterfront.

In de uitvoeringsstrategie benoemen we de opgaven apart, maar benaderen we de opgaven samenhangend. Alle opgaven hebben immers sterk invloed op elkaar. Soms versterken ze elkaar, maar soms kan het ook zijn dat de belangen of ambities elkaar in de weg staan. Binnen de opgaven zijn we ons bewust van de samenhang en wegen we perspectieven en belangen integraal af. We gebruiken daarvoor het afwegingskader uit de concept omgevingsvisie. Met deze werkwijze zorgen we ervoor dat we per onderwerp een afgewogen strategie kiezen die samenhangend invulling geeft aan de koers van onze omgevingsvisie.

De eerdere opgestelde MER-light geeft voor sommige mogelijke ontwikkelingen en ambities te weinig beeld bij wat de effecten zijn op de leefomgeving. Om die reden wordt een planMER opgesteld, een milieueffectrapport van de effecten van de ambities en hoofdlijnen. De reikwijdte en detailniveau van dit onderzoek wordt medio december 2022 ter inzage gelegd.

Edam-Volendam, d.d. 29 november 2022

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,

de secretaris,	de burgemeester,
H. van der Woude	L.J. Sievers.

©ev 2020